Sept 11 '95 ఆంధ్రజ్యోతి

ఒక నిజమైన వాకింపుల్లు

ముళ్ళపూడి కథా సమాలోచనం

'రామ ఎంత అందమైనవి' అని వెళ్ళాను. ఓపారి ఓ వార్త వారుగ్గే అడిగిందట.

దానికి అతను, 'రామకి ఎంత చక్కని విగ్రహం అంటే, కృష్ణుడి నెమలి పింఛం జారిపోతే తన కాళ్ళ ఎత్తకుండానే కృష్ణుడి ఎదుట నిలిచి వస్తుంది' అని చెప్పాడట.

ముచ్చట కుర్చు లోలెడు.

చిరునవ్వులు పెదవి తరాలు.

తరువాత నెలాని ముద్ర వేసే చిత్రాలు, వాటి ఒంపు సొంపులూ వదిలేశ. వాటిని గురించి బింగ పెట్టుకోవడం కోటి విధాలు.

రచయిత ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ ఆ కలయికం సాగనుని, ఆకలి పెకపెట్టి, గుండెను ఓ చక్కనంటి కోసి ఆలోచనల్ని, కాటుక కళ్ళ కలల్ని, వేలుగాని మారుగని కథల్లో కట్టివేశారు. పీటప్పటికీ ఓపారి చదివిన వాళ్ళ ఎలాంటి అనుభవానికి గురయ్యారో తెలిస్తే బాగుగ్గా తెలియకపోయినా బాగుండును. మన మనము మన దగ్గరే ఉండగాక- వెయ్య ముక్కలైతేనేం, అన్ని కలలూ ప్రతిబింబిస్తూ!

రమణగారు వాస్తవ రచయితగా పడ్డపేరు ఇవి చదివిన తర్వాత పేలంగా వినిపిస్తుంది. వ్యంగ్యం ఎవరూ ఆయన జిజాలోంచి లోతుకోలేరూనీ, దుఃఖం ఆయన కథా శిల్పానికి వింతగా మెరిసే ఆభరణం అని గ్రహిస్తాం.

రమణగారు పాలా తరహా మనిషి, బహుశ.

అనంతమైన అదుగారుల సంధ్యకు ఆకారం ఇచ్చినవే కవి- భావుకులైన అంతరాత్మతో భేటీ పడుతూ బాధనే భావ్యజేసి- బోధనని పిలుపనుగ వినిపించే అనుభవాల సృష్టికర్త- ఓ శిల్పకారుడు ఇచ్చి పని వ్యాంగ్యోక్తులు వినిపే పరదా మధిసే.

ఈ ఓ క్షణ రచయితలో ఉండుండాలి (ఉండి వున్నారు). లేకపోతే రాధ, గోపాలం, అనంతరావు, గోవిందు, సుబ్రహ్మణ్యం అనేసి రంగులతో కోరికంతో, కలంతో మన ముందు సాక్షాత్కరించరు.

'కామక' మనో అందమైన వస్త్రం.

చిక్కని, సలవని, మెత్తని నేత గలిగిన ఈ 'కామక' (వేలువు)ను స్పృశించే భాగ్యం ఎందరి పాఠకులకు ఓటేలా కలగజేస్తారు రచయిత. గోవిందు జీవన సంగీతం వలికించడానికి కొన్ని వందల వేలువులు చేస్తాడు. అవి కృష్ణుడి హృదయవారానికి సరిపోతాయన్నది నత్యమైన అశాంక. కాని ఏదీ శ్రుతి అద్దంగా లేదే! గోవిందుకి బుద్ధి కొదుకు గోపి. నాన్న పిచ్చి వారందకి సంబంధించిందో, వారందకి సంబంధించిందో తెలిసింత వయసు కారు వాడిది. అందుకే నాన్నకి అన్నీ చేసి పెడుతూ వుంటాడు. ఓ పరిస్థితిలో మూగ వేలువు కృష్ణుడికి పంపానని తెలుసుకొని గోవిందు వెలిపోతాడు కాని తన ప్రయాణానికి ఎంత అర్థం లేదో అప్పుడే గ్రహిస్తాడు. తన చుట్టూ నిశ్శబ్దంగా పడివున్న వేలువులు ఒక్కసారి కోటి స్వరాలతో పాడుతున్నట్టనిపిస్తాయి అతనికి.

అర్థమైన ఈ కథ మనలోతుల్లో రాగం తీస్తుంది. మరోసారి వెదురు పాట వినిస్తే ఈ 'కామక' రాగం నెమ్మదిగా మారుమ్రోగవచ్చు.

ముళ్ళపూడి తెలుగువీడం ప్రస్తావన— జీవితానికి సంబంధించి—రెండుగా కన్పిస్తుంది. ఒకటి- సౌందర్యం, రెండు- ఆకలి.

వెలుగు- పిడలు, వెలుతురు- రేకటి, పాలు చప్పే ఎండ- పంచని జల్లు: ఇవి అయన రచనా ప్రపంచంలో అల్లుకుపోయా కలిసే రీగలు. ఒక్కో కథలో కేవలం వెలుతురే వుంటుంది. రాధ ముక్కు, గోపాలం కన్నీరు,బావ్యా అంత సౌందర్యాలకు ప్రతీకలుగా 'అపారి' చెప్పాలి వెలుతురిలో మన మనసులకు ఆనందం కలిగిస్తాయి. ఇంకో రకం కథలో కొంచెం చుట్టుగా, మసగ్గా, పిడగా, చిరుకూ ఉంటుంది మనసు. అయినా అనందరావులు, సుబ్రహ్మణ్యాలు ఆకలితో, రాయల్లో ప్రతిబింబిస్తూ వుంటారు. వాళ్ళంతే మనకు చెప్పరాని అభిమానం, బింగ పెట్టడాలు.

ఓ శిల్పకారుడు ఇన్నాళ్ళ జారిపడాలంటే 'సెరిబ్రల్ పేపిమియా'లో పంపాలని తల్చుకోండి. సినిమాల్లో చేపలకోసం వచ్చే అమాయక ప్రాణి. రచయిత వ్యంగ్యం, చెలాకారం ఈ జీవుడి జీవితానికి పాఠాలు చెప్తాయి. ఇంతా చేసి వాడేం అర్థం కాదు- ఓ రాధి చేపల గురించి అన్నా.

'బుడుగు' ఎప్పుడూ బావుంటాడు. చిన్నప్పటికి అంత తెలివితేటలు వుండి వుంటే చేసేవా మాట్లాడకపోవడం అని అందరికీ అనిపించే పిడ్డ కేరెడు, మూడు తరాలకు సరిపడే బాధ్యతలు దుమ్మాడు.

రమణగారి మనస్తత్వం అలోచనలు కలిసి విజయానికి సిద్ధ లాభాన్నాడుతూ ఉంటాయి. పిల్లి ఎక్కువ కథల్లోనే ఇరుక్కుపోయి బయటకు రావడానికి దబ్బుల్లోకి పారిపోతుంటాడు. వాళ్ళతో మనం కొన్ని సైళ్ళ పడుతూ వుంటుంది. వాళ్ళ ఆకలి మంటల్ని చవిచూస్తూ వుంటుంది. కడుపులోని కామాలు తిప్పని మింగాల్సి వుంటుంది. మొంతు, మెలకలుగా చేగో ఈ అలోచనలు ఏ ప్రపంచికి చిహ్నాలు? అనుమానం తీరుంది, కథల ప్రపంచికి!

వారి నిశ్శబ్ద వ్యాధుడు, పేరిడిదనం, భావుకత్వం, మొండితనం, సాధనలో ఒక బాధ్యతల కలబోతలా వుంటే, కథలో వున్న మనిషి మరోరకంగా మనమని స్వీకరిస్తే మనమ్మల్ని వ్యాధుడు పేరుమీద మరి అదే మోతాదులో కాక అందమైన భావాలో బంధించి, తేనెలో ముంచి కొన్ని గుళికలు, కొంచెం అరోలాగ, రచయిత మనకిస్తాడు. ఇవి తప్పకుండా బాగా వుంటాయి, నవ్వు తెప్పిస్తూ. తర్వాత వ్యాధుడాన్ని బాధిస్తాయి (కథ).

ప్రపంచం ఎప్పుడూ రమణీయం కాదు. చాలా వరకూ రాజకీయం. దబ్బు వంక, దబ్బులో, దబ్బుతో- ఇలా అన్ని విశ్లేషణలూ పెట్టుకుంటూ వెళ్ళగా మిగిలిన సారాంశం చివరంటంటే- ఊరట కలిగించే విషయాలు వెట్టిలోనే వుంటాయి. మనకి సంబంధించిన విషయాలు మాట్లాడాలంటే రకరకాల మనుష్యుల అబద్ధపు జీవితాలు ముక్కలుగా అర్థం చేసుకోవాలి. దేనికి అని ఎందుకు పనికిరావో తెలియాలి. నిజం అనే అర్థంలో అని ఏడుపు దిగుడూ కనిపిస్తున్నప్పుడు నవ్వుతో పెనవేసుకోవాలి. 'అంగ్రేజ్'తో అనే చేస్తాడు రచయిత.

సీరియస్‌గా కొన్ని కథల్లో క్రైమ్ అండ్ పనిష్‌మెంట్ (పైత్య ప్రపంచం)కి పేరు పెట్టించారు రమణగారు. అందులో 'రాయలు' రాలాంటి చెప్పుకోవచ్చు. 'ఆకలి-అనంతరావు'లో కూడా మనిషి చదివితే వస్తువు- కనిపించని ఆకలి. అనుభవానికి మాత్రమే వచ్చేది. దీనికి బయటిశబ్దాలు, లోపలి శబ్దాలూ వేసే దోపిడి, ప్రేమ- అలోచనం ప్రపంచానికి కొత్త అర్థాన్నిస్తాయి.

డైలాగ్ విషయంలో రమణగారి పేరు ప్రఖ్యాతులు పంచవిధాల ద్వారా తెలియనివి కావు. చిత్రమేమంటే మనమూ, అలోచనల ప్రపంచంగా వున్న కథల్లో పైకి చదివితే డైలాగ్ చక్కని వుండదు. ఆ కథలోని ముఖ్య పాత్ర తనలో మాట్లాడుతుంటే, ఊహించుకొనే విషయాలు మనకు చెప్పేస్తాయి- కాని అది డైలాగ్‌లా ఉండదు. ఆ వ్యక్తి మనస్తత్వం తెలిసే ఓ మార్గంలా మాత్రమే వుంటుంది.

ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ గారికి లోకపు అవార్డులు వచ్చాయి. సినిమా ప్రపంచంలో వున్న సంబంధాలుబంధాల వలన ఇంతకి రెండింతలు పేరు తెచ్చాయి. కథా రచయితగా ఆయన చదివిన అంత చెలుకలు చిత్రాలైనవి. నిండైనవి.

అందుకే వాస్తవం మాట ఆలుంచి- ఇప్పుడుంచి చూస్తే ఆయన కథల్లోని రమణీయతకు వెలు రంగులు.

చిరునవ్వులు చెప్పుడూ చిరునవ్వులే కావు.

నరక కుట్టు చిత్రిక భరించలేని ఒంటరి ప్రాణి కలగలపు చెలుకలు.

చెక్కచెదరని బింగ, చిక్కగా చదివి కాలాలు చదివి ప్రపంచానికి చదివాలి.

– కిరణ్మయి